

SUOMALAISEN KIRJALLISUUDEN SEURA

Tieteellinen kustantaminen ja tieteen sisällöt

**Julkaisufoorumi, tieteen kieli ja
kustantaminen**

**Tiedekustantajien seminaari 22.5.201
Tieteiden talo**

Tuomas M. S. Lehtonen
SKS:n pääsihteeri, Euroopan historian dosentti

Tieteellisen kustantamisen kenttä

Yliopistot ja
tutkimuslaitokset

Tutkimuskirjastot ja
tietoverkko

Tutkija/tekijä

Kustantaja

Julkaiseminen

Kustantaminen

Mitä on tieteellinen kustantaminen?

- Tieteellinen sarja, toimittaja(t)
- Vertaisarviointi: tiedeyhteisö
- Aiempi käytäntö: valta julkaisuvaliokunnilla ja toimittajilla, nyt: nimettömän vertaisarvioinnin korostaminen
- Tieteellinen vaihto ja tutkimuskirjastot
- Kustantaja ja tiedeyhteisö: kuka valitsee toimittajat ja arvioitsijat

Humanistinen tieteellinen kustantaminen

- Aikakausikirjat
- Kokoomateokset
- Monografiat, erillisteokset
- Akateemiset oppikirjat ja yleisteokset
- Yleiset tietokirjat

SKS:n kustannustoiminta

- Humanistiset alat
- Erityisesti perinteen-, kirjallisuuden ja suomen kielen tutkimus, historia
- "Monografiatieteitä", kontekstisidonnaista tutkimusta

Suomessa englanniksi

- Studia Fennica (anthropologica, ethnologica, folkloristica, historica, linguistica, litteraria); SHS: Studia Historica, Bibliotheca Historica (osin)
- Sarjakohtaiset päätoimittajat, SHS:n julkaisuvk
- Miksi Suomessa englanniksi:
 - suomalaisen tutkimuksen nostaminen esiin (erityisesti aiemmin)
 - Suomea koskevan tutkimuksen nostaminen: kontekstisidonnaisuus ja kansainvälisten kustantajien markkina-arviot (myynti tieteellisiin erikoiskirjastoihin arvioidaan englanninkielisten yliopistojen opetusohjelmien perusteella)

Suomenkieliset sarjat

Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran sarjat

- Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Toimituksia, Tiede
- Tietolipas
- Suomi

Suomen Historiallinen Seuran sarjat

- Bibliotheca Historica
- Historiallinen Arkisto
- Historiallisia Tutkimuksia
- Suomen historian lähteitä

- Suomenkielisen tutkimuskirjallisuuden tarve: onko kielellä ja tutkimuskohteella yhteyttä?
- Akateemiset oppikirjat ja yleisteokset, synteetit, alojen välinen keskustelu
- Humanistisen tutkimuksen yhteiskunnallinen vaikuttavuus: tiede- ja tietokirjallisuuden läheisyys

Resurssit

- Arvioinnin ja päätöksenteon järjestäminen
- "Ilmainen" työ: onko tieteellinen arviointi osa yliopisto-opettajan työtä vai ei?
- Kirjantuotanto: kustannustoimittajat, taittaminen, painettu ja/tai sähköinen julkaisu
- Julkinen tuki: tieteellisen kirjallisuuden julkisen tuen taso ja kohdentuminen; tieteenalojen ja julkaisumuotojen erot
- Kustantajan vaihtoehdot

Uudet julkaisumuodot

- Sähköinen julkaiseminen
- Open access
- Sähkökirja
- Tarvepainatus (POD)
- Haasteita: tekijänoikeudet, laadunvalvonta, sitaattioikeus (kuvat, lainaukset)

Robert Darntonin teesit

- Sähköinen julkaiseminen ja monografioiden julkaisemisen kriisi
- "Monografiatieteet": humanistiset ja yhteiskuntatieteet
- Kansainvälisten aikakauskirjojen hintakehitys ja kirjastojen hankinnat

Kai Ekholmin ja Yrjö Revon teesit

- Tieteellinen julkaiseminen verkkoon

John B. Thompsonin teesit

- Kirja ei katoa
- Tieteellisen kustantajan ekologinen lokero
- Harvard University Press ja englanninkieliset tieteelliset kustantajat

Julkaisemisen ja kustantamisen ero

- Arviointi
- Jalostusaste: kieli, taitto, kuvitus, hakemistot (kustannustoimittaminen)
- Jakelu ja markkinointi